

Ministerstvo dopravy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Asociace
cykloměst

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

REGIO
2020

Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, Asociace měst pro cyklisty a Nadace Partnerství

pořádají společnou KONFERENCI Akademie městské mobility

Termín:
4. – 5. 10. 2018

Akce se koná pod záštitou

Klára Dostálové, ministryně pro místní rozvoj,

Tomáše Čočka, náměstka ministra dopravy.

Místo konání:
Hotel ATOM, Velkomeziříčská 640/45, Třebíč

ZA PODPORY

Interreg
CENTRAL EUROPE

MOVECIT

European Union
European Regional
Development Fund

Kraj **Vysočina**

ČD České dráhy
Národní doprava

Třebíč

sfdi
STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ
INFRASTRUKTURY

**BIKE
TOWER**

ODBORNÁ GARANCE

U
Univerzita
Pardubice
Dopravní fakulta
Jana Pernera

Univerzita Palackého
v Olomouci

PROGRAM

4. 10. 2018 – ODBORNÝ PROGRAM aneb procesy známe, ale neuniklo nám to podstatné?

9:00 – 10:00 Registrace

10:00 – 10:30

- Úvodní slova hostitelů

10:30 – 12:15 **Co je vlastně SUMP?**

- Anna Batulková, Ministerstvo dopravy. *Nová strategie městské mobility.*
- Aleš Kratina, Třebíč. *SUMP v podání města Třebíče s vazbou na firemní plán nemocnice.*
- Hana Brůhová-Foltýnová, Litoměřice. *SUMP v podání města Litoměřice.*
- András Ekés, Mobilissimus. *Cesta od společné vize k opatřením – zkušenosti z maďarských malých a středních měst,* <https://mobilissimus.hu/en>.
- Diskuse

12:15 – 13:30 **Co chybí SUMP v českém prostředí?**

- Magdaléna Burešová, Ministerstvo životního prostředí. *„Dnes chceme naslouchat vašim potřebám.“*
- DATA a KNOWLEDGE aneb závěry ze setkání v Javoříčku (25. – 26. 9. 2018):
- Hana Brůhová-Foltýnová, Litoměřice. *Zkušenosti Litoměřic s měřením imisní zátěže.*
- Pavel Hodulák, Uničov. *„Ale vždyť my žádný SUMP nemáme?!“*
- Dušan Pavlíček, Uherské Hradiště. *„Co děláme špatně?“*
- Vít Král, Živé Milevsko. *„SUMP za 600 tisíc, nebo za tři miliony korun? To je oč tu běží!“*
- Leszek Gryga, Třinec. *„Nemám rád SUMP?!“*
- Lenka Šimečková, Kopřivnice. *„A tak jsme podali projekt...“*
- Petr Frank, Říčany. *„Umíme vůbec prodávat své vize a plány?“*
- Diskuse

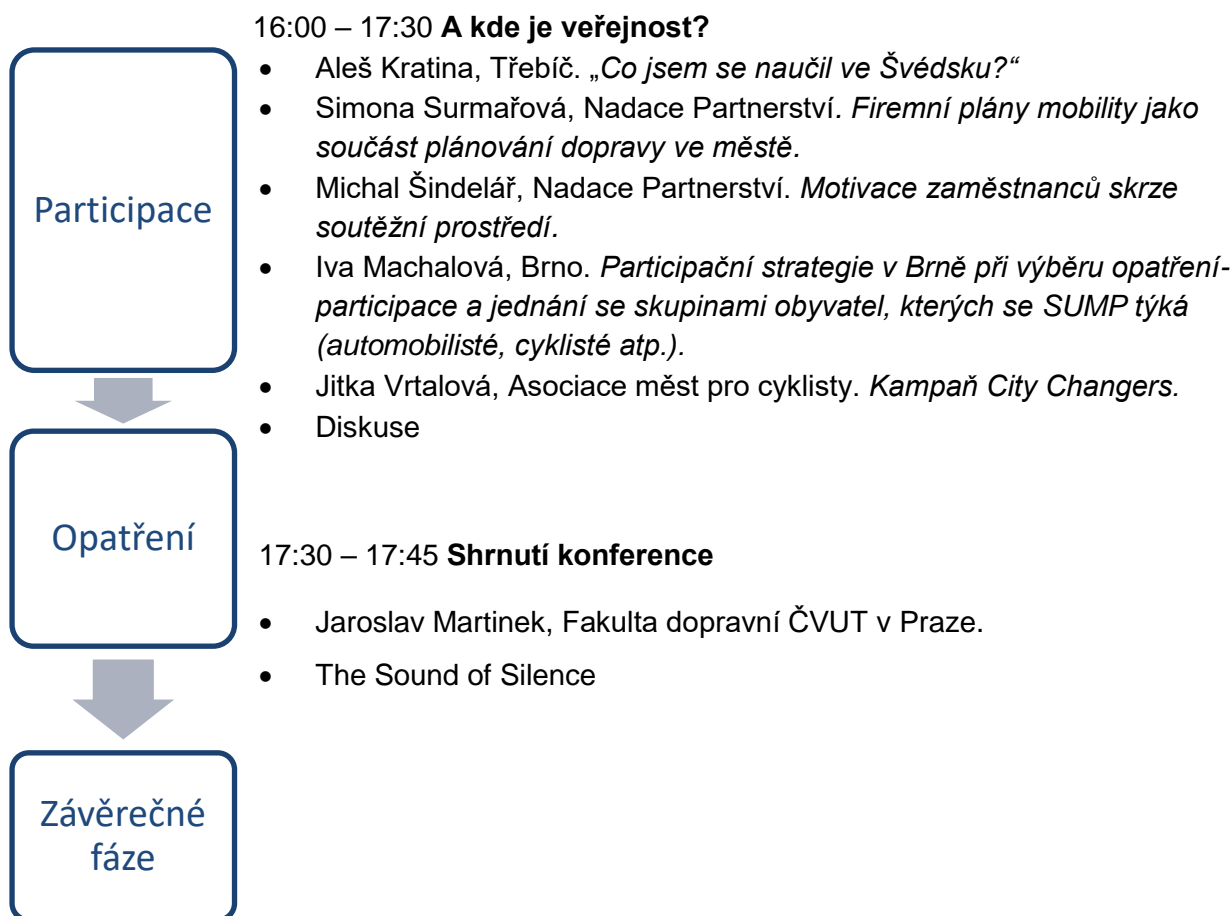
13:30 – 14:30 Oběd

14:30 – 15:40 **Nová městská agenda EU a SUMP.**

- Jiří Vlček, Min. pro místní rozvoj. *Partnerství pro městskou mobilitu.*
- Marie Zezulková, NCEU. *Společné problémy strategií Smart Cities, SUMP a energetických koncepcí.*
- Alexandr Česal, mmcité+. *Jak je těžké zrealizovat terminál v Čelákovících.*
- Rudolf Bernart, Systematika. *Cyklověže a kampaň City Changers.*
- Vendula Burešová, ZSOON. *Jak je těžké prosadit myšlenky sdílené ekonomiky.*
- Diskuse

15:40 – 16:00 Coffee break

5. 10. 2018

EXKURZE PO TŘEBÍČI

8:30 Sraz před hotelem Atom

9:00 Nemocnice Třebíč (informační obrazovky pro VHD)

9:30 Přestupní terminál Třebíč (multimodalita + Bike boxy + informační centrum)

10:30 Chytré parkování Komenského náměstí

11:00 Autobusové nádraží Třebíč

11:30 Podchod/podjezd na cyklotrase č.26

12:00 Alternátor

OBECNĚ O KONFERENCI

Ministerstvo dopravy chce v letech 2019–2020 spolu s dalšími ministerstvy připravit novou vládní strategii městské mobility, ale již nyní zahájilo sběr podnětů. Mezi první příležitosti patří i tato konference.

Již nějakou dobu si česká města zpracovávají **plány udržitelné městské mobility** (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plans). Probíhají semináře, workshopy, konference, nicméně i přesto se stále potkáváme s otázkou: „*A co to vlastně je ten plán udržitelné městské mobility?*“ Anebo ještě hůře: „*On to stejně nikdo nebere u nás vážně, děláme to jen kvůli tomu, abychom mohli čerpat z evropských fondů.*“

Pro **zkvalitnění plánů mobility** v českých městech je potřebné, **abychom znali podstatu problémů při jejich zpracování a dokázali o nich otevřeně diskutovat**. Záměrem není přitom kritizovat, ale pracovat na zlepšení principem „učím se tím, že to dělám“. Konference bude založena na výměně zkušeností a sdílení dobré praxe mezi samotnými městy. Základem budou praktické příklady nejen úspěchů, ale i dílčích nezdarů a omylů, které nutně provázejí každý dobrý projekt (jako byla například rekonstrukce vídeňské ulice Mariahilfer Strasse). I když v českých městech máme k dispozici stejné procesy, neuniká nám někdy to podstatné?

Pro tvorbu nové vládní strategie městské mobility se také využije projektu **Partnerství pro městskou mobilitu** (PUM), který spolukoordinuje Česká republika (prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj). Více informací lze nalézt na <https://ec.europa.eu/futurium/en> (dále odkaz „Urban Agenda for the EU“). Cílem je, aby podobné partnerství vzniklo i na národní úrovni a konference v této souvislosti představí vybraná témata.

PŘÍPRAVNÝ KEMP KONFERENCE – JAVOŘÍČKO (25. – 26. 9. 2018)

Na konferenci je většinou málo času na samotnou diskusi, Ministerstvo dopravy proto uspořádalo ve dnech 25. – 26. 9. 2018 v Javoříčku pracovní workshop pro přednášející města, kde se již otevřely některé otázky konference. Prezентující tak měli možnost si v předstihu upřesnit si svá vystoupení. Akce se konala ve spolupráci s Asociací měst pro cyklisty, Fakultou dopravní ČVUT v Praze a Velvyslanectvím Nizozemského království.

První den se diskutovalo o jedenácti principech, na kterých by měl být postaven další rozvoj městské mobility a cyklistické dopravy. Níže uvádíme velmi stručné závěry, které vznikly na základě šestihodinové diskuse. Zcela úmyslně necháváme názvy principů v původní anglické verzi. Každé slovo tak lze symbolicky přeložit více způsoby. V tomto kontextu je třeba rozumět následujícím závěrům. Je to jen zlomek toho, co v Javoříčku skutečně zaznělo.

1. **Strategy** – město sice potřebuje cca 900stránkový strategický dokument, ale porozumí mu veřejnost? Pokud jej město nedokáže „přeložit“ do jednostránkového textu, veřejnost nemá šanci se s ním seznámit.
2. **Knowledge** – je skvělé mít informace a vědomosti, ale otázkou je, odkud je bereme. Na jedné straně jsou zdrojem kapacity jako profesori, inženýři, úředníci, odborná literatura, na druhé straně to však mohou být i děti, studenti, senioři, celá veřejnost. Jsme ochotní tento fakt přijmout? O frázi nejde. První pokus byl uplatněn u Konceptce rozvoje cyklo dopravy Středočeského kraje pro léta 2107–2023. Úplně na konci jsou uvedeny podněty studentů z Českého Brodu. Pravda, nikdo je zatím nebral vážně, ale v tomto trendu chceme pokračovat a pevně věříme, že hlas nejen těch mladších bude vyslyšen.
3. **Courage** – je třeba si přiznat, že téma udržitelné městské mobility je naprosto nepopulární politické téma. Ale mluvit o nepopulárních tématech, které nutně potřebují vyřešit, k tomu musí být politik vybaven odvahou.

4. **Perseverance** – dopravu ve městech nevyřešíme za jeden den, za jeden rok, za jedno volební období. Je třeba přijít s dlouhodobými vizemi, které vyžadují vytrvalost. I o tom by měla být nová vládní strategie.
5. **Experience** –překlad do českého jazyka nabízí mnohé varianty, např. „vzrušující zážitek“. Často jsme soustředění jen na své subjektivní zkušenosti a zapomínáme, že jsou nepřenositelné. Otázka pak zní, co vlastně znamená termín „Dobrá praxe“?
6. **Research** – patří výzkum jen do sféry výzkumných organizací? Ano, ale dokážeme se opřít i o data „laické“ veřejnosti? Jsme ochotni je podpořit i drobnými dotacemi?
7. **Commitment** – dokážete si představit hlavní titulky v novinách ve znění: „Máme plán do pěti let vybudovat tisíc kilometrů nových cyklostezek a víme, jak na to“. Prostě nejde o nic jiného než dát veřejnosti jasně najevo, že se změnami to myslíme vážně.
8. **Marketing/community/mindset** – na jedné straně musí být propracovaná komunikační či marketingová strategie města, která však na straně druhé musí být postavena na místních aktivitách, na zapojení místních skupin, na změně myšlení ve vztahu k udržitelné mobilitě. A na závěr nepochybně platí, že se vzděláváním musíme začít už v mateřských a základních školách. Nemyslíme tím tradiční dopravní výchovu, ale výchovu k aktivní mobilitě (k tomu je ale potřeba zajistit odpovídající infrastrukturu).
9. **Early adopters** – město by mělo najít své ambasadory, nikoliv z řad politiků a úředníků, ale z řad veřejnosti.
10. **Smart policy making** –hovoříme o „Smart Cities“, o chytrých řešeních, ale zapomíná se na chytrou politiku, kdy všechny politické strany mohou být vítězové, protože každá může přijít s vhodným řešením.
11. **Strong included policy on all governmental levels** – pokud chceme brát vážně změny v oblasti městské a regionální mobility, musíme si uvědomit, že se to týká nejen všech institucí na státní, regionální a místní úrovni, ale i partnerských odborných institucí, firem, a především samotné veřejnosti. Jako příklad byla uvedena prezentace Olomouckého kraje, která **zazněla na Dopravní komisi Asociace krajů dne 21. 9. 2018**. Prezentace uvádí seznam problémů, které musíme vyřešit, pokud rozvoj cyklistické dopravy bereme vážně.

Druhý den byla pozornost zaměřena na první kroky, které mají pomoci s přípravou nové strategie městské mobility. Cílem je do procesu přípravy zapojit i veřejnost. Za tím účelem společnost MasterCard připravila komunikační strategii a vizuál kampaně City Changers. Jejím cílem je motivovat občany, aby se aktivně zapojili do procesu změn v oblasti dopravy a mobility ve svém městě.

Aby kampaň fungovala, potřebujeme získat a propojit aktivní lidi v každém městě. Cílem je vybudovat komunitu „spokojených“ lidí, kteří většinou v rozhodujících chvílích mlčí, a tak jejich názory převálcuje „hlasitá menšina“. Cílem je vybudovat komunitu City Changers, která by se sdružovala přes sociální sítě a přes webovou stránku www.citychangers.cz.

Stránka zatím odkazuje na [konferenci City Changers](#), která proběhla ve dnech 6. – 7. 12. v Ostravě. Chceme tím demonstrovat, že právě tam se zrodila myšlenka kampaně City Changers a že s ní dále pracujeme. Brzy dojde ke změně tohoto webu, který ovšem bude jen špičkou ledovce celkové komunikační strategie.

Na začátku každé aktivní město dostane svou webovou stránku, kterou následně propůjčí aktivním občanům, aby společně sdíleli své názory a přinášeli podněty v jednotlivých oblastech městské mobility. To je právě ta novinka. Důležitý není web, ale styl komunikace. Město nabídne veřejnosti oboustrannou komunikaci a prostor pro vyjádření názoru. O korektnost diskuse mezi městem a veřejností bude dbát odborný garant Fakulta dopravní ČVUT v Praze a zájmový spolek Asociace měst pro cyklisty. Právě tyto instituce ve spolupráci s městem naplní webový portál základními informacemi o městské mobilitě a budou odborně vést aktivní občany k tomu, aby diskuse byla

opravdu věcná a korektní. Fakulta dopravní ČVUT v Praze a Asociace měst pro cyklisty se tak stanou prostředníky v diskusi mezi městem a veřejností. Doposud taková diskuze v praxi často selhává.

V Javoříčku byl způsob komunikace kampaně City Changers prezentován jednak na nizozemské zkušenosti v podání Rubena Loendersloota z Holandské cyklistické ambasády, a dále na příkladech měst Uničova (viz pilotní webový portál www.unicov.dobramesta.cz) a Třince (viz samostatná prezentace Javoricko_Kampan_City_Changers).

V Hranicích webovou stránku dostanou např. žáci a rodiče ZŠ Drahotuše, neboť právě oni se účastnili besedy o dopravě v Zámecké zahradě. V Třinci to budou studenti, v Hradci Králové a Kroměříži aktivní občané. V Uherském Hradišti se rozhodne po volbách.

Design

Mobilita

Inovace

Komunikace

Občané

A o čem se bude diskutovat? Příklady jsou převzaty z webového portálu www.unicov.dobramesta.cz.

- Design ulice – o uspořádání uličního a veřejného prostoru
http://unicov.dobramesta.cz/design_ulice
- Mobilita – dělí se na čtyři oblasti: jsem člověk, který během dne, týdne, měsíce využívá různé dopravní prostředky:
 - cyklo: <http://unicov.dobramesta.cz/cyklo>
 - pěší: <http://unicov.dobramesta.cz/pesi>
 - VHD: <http://unicov.dobramesta.cz/vlakbus>
 - auta: <http://unicov.dobramesta.cz/auta>
- Inovace – vše, co je spojené s moderními technologiemi:
<http://unicov.dobramesta.cz/inovace>
- Komunikace – musí vycházet z principů obousměrné komunikační strategie. Na webu Uničova jsou symbolem obousměrné komunikace tyto odkazy:
 - Výzva k občanům – „zapoj se“, ale samozřejmě nejen prostřednictvím webu:
<http://unicov.dobramesta.cz/zapoj-se>
 - Informace města směrem k občanům (jedná se ale o minimální informační základ):
<http://unicov.dobramesta.cz/aktuality>
- Občan – středem pozornosti všech aktivit je člověk. K čemu by byla nová opatření, kdyby je nevyužíval, k čemu by byla výborná komunikační strategie, kdybychom jen diskutovali, ale nedošlo by ke skutečné změně dopravního chování, k závazku chovat se v dopravě jinak. Výsledkem všech snah je změna k lepšímu.

LITERATURA, ZKUŠENOSTI, PROJEKTY

Konference samozřejmě navazuje na řadu informací, kterou jsou popsány na webu Akademie městské mobility (www.dobramesta.cz). Rovněž bude postavena na zkušenostech evropského projektu MOVECIT (<https://www.interreg-central.eu/MOVECIT>).